

najaar 2021

Uitgeverij
kleine Uil

Verschijningskalender

juli

Skateboarding in Seoul, Sander Hölsgens

oktober

Bovendien ziet niemand je als je zwemt, Jaap Krol

Historie van mejuffrouw Sara Burgerhart, Betje Wolf & Aagje Deken, hertaald door Tonnus Oosterhoff

Landschap met blauwe schutting, Rik Andreae

november

Vraag dat maar aan de pelikanen, Nicolette Smabers

Geluk is een vogel, Aaldrik Pot

Kasteelheer – F.J.P. van Calker (1841-1913), Sieger Vreeling

Working with LGBTQIA+ youth in the child welfare system – Perspectives from youth and professionals, editors Mónica López López et al

januari

Van de kansel – Columns, Nanne Tepper

Remco Ekkers (1941-2021)

Uitgeverij kleine Uil werd opgericht om het literaire blad *Tzum* uit te geven toen het blad een nieuwe uitgeverij zocht. Bij de eerste officiële borrel van de nieuwe *Tzum* in café De Slingerij in Groningen zat ook Remco Ekkers aan tafel. Op de foto in het *Nieuwsblad van het Noorden* zit Remco tussen Doeke Sijens en Arthur Japin in en hij grijpt naar zijn hoofd uit ongeloof. Iedereen lacht op de foto.

Remco was dus vanaf de eerste minuut verbonden aan onze uitgeverij waar hij diverse dichtbundels uitbracht, een roman, meewerkte aan bloemlezingen en recenseerde voor de website van *Tzum*. In het voorjaar kwam zijn laatste bundel uit: *Hop over de sofa*.

Ester Naomi Perquin schreef in *De Groene Amsterdammer*: 'Ik denk aan een gedicht van Remco Ekkers. Aan zijn plotselinge, recente dood. Aan hoeveel poëzie er in één hoofd past – veel meer dan wetenschappelijk te onderbouwen valt.' Remco werd net geen 80 jaar. We gaan hem missen.

Voorwoord

'Er is niets zekerder, dan onzekerheid,' zei de Franse filosoof Pierre Charron al aan het begin van de 17e eeuw en die uitspraak is na een paar eeuwen nog steeds geldig. Op het moment dat ik dit schrijf hebben we meer dan een jaar corona achter de rug en hebben we net het boek *De onbekende wereld van Henk Melgers* van Doeke Sijens gepresenteerd. Met publiek. Met sprekers. Met bitterballen.

In deze najaarsbrochure staan ook weer veel boeken waarbij we al voorzichtig presentaties aan het bedenken zijn. De comeback van Nicolette Smabers in een boekhandel in Den Haag? De bundelpresentatie van Rik Andreae met zang en dans in het Forum Groningen, het vogelboek van Aaldrik Pot in een lommerrijke omgeving. Het fantaseren over presentaties is al net zo iets feestelijks als het plannen van je vakantie: je leeft ernaartoe en de voorpret is gratis.

Het boekenvak is voorzichtig optimistisch over het najaar al heeft iedereen een lichte huiver voor weer een coronagolf met nieuwe varianten van het virus. De Torremolinosvariant. Toch mag die onzekerheid het heden niet overschaduwen. Zolang je een toekomst plant, is er hoop.

Dus komen er weer voorzichtig auteurs langs op kantoor en spreken we mensen in het echt in plaats van de afstandelijke ontmoetingen via

Zoom. We schudden nog geen handen, maar we ellebogen ons er wel doorheen. We tekenen weer live contracten, drinken er een glas champagne bij en zetten een schaalje bokkenpootjes neer als feestelijke traktatie.

Dit najaar brengen we weer fantastische boeken uit waarvan we hopen dat ze de lezers weten te vinden en we weten nu al vier boeken voor het voorjaar van 2022 en al één boek voor het najaar van 2022. Ho, stop, wacht. Eerst dit najaar met nieuwe boeken, schrijvers in het echt en ontmoetingen met lezers. En bitterballen natuurlijk.

Peter ten Hoor

Nicolette Smabers

Vraag dat maar aan de pelikanen

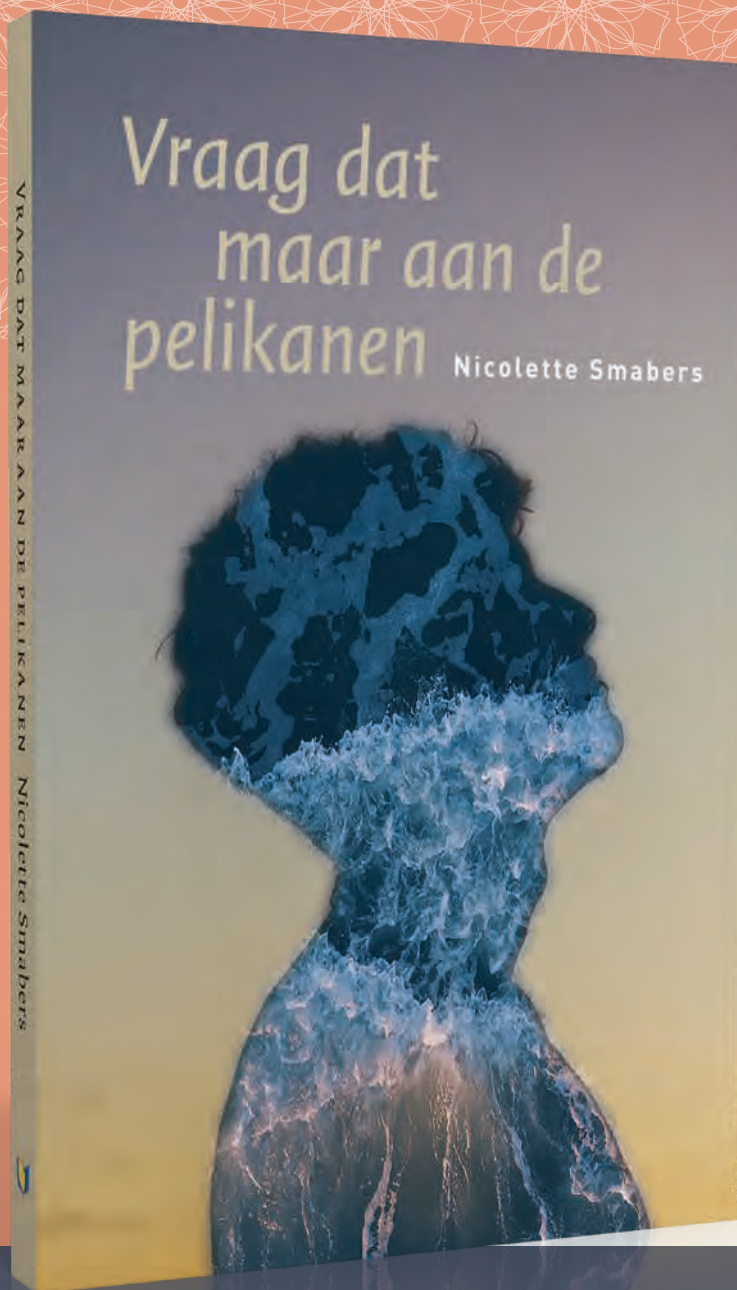
Wat doe je als je net gehoord hebt dat je dagen zijn geteld? Bernard Veerman pakt verdwaasd de trein naar Den Haag. Hij wil naar zee, dat zoutige wil hij ruiken, de wind wil hij voelen, de branding horen, het gekrijs van de meeuwen.

Hoe zit het met Bernards overlevingskansen? Hij heeft een broer of zus als donor nodig voor een stamceltransplantatie. Maar heeft hij zo iemand? Dat is de grote vraag. Bernard praat hierover met mensen die hij nog nooit heeft ontmoet: een dame met een grote witte koptelefoon op haar hoofd, een portretschilder, een verpleegster die een beetje dronken is. Rondwalend in de stad van zijn jeugd draait Bernards persoonlijke geschiedenis zich om in zijn hoofd.

In *Vraag dat maar aan de pelikanen*, de derde roman van Nicolette Smabers, komen heel wat thema's aan bod: de rol van vooroordelen bij het overdragen van een familiegeschiedenis die haar wortels heeft in de koloniale tijd, de band tussen een stiefvader en zijn stiefdochter, de geheimtaal van de kinderjaren, en bovenal de vraag of spreken altijd beter is dan zwijgen.

‘De kracht van Nicolette Smabers ligt in de ragfijne nuance.’ – Arnold Heumakers

Vraag dat maar aan de pelikanen

- ▶ Nicolette Smabers
- ▶ Uitvoering:
gebrocheerd
- ▶ Formaat: 13,5 x 21 cm
- ▶ Pagina's: ca. 160
- ▶ Prijs: € 22,50
- ▶ ISBN 9789493170629
- ▶ Verschijnt: november
2021
- ▶ Omslagontwerp:
247design
- ▶ Auteursportret:
Michel Mees
- E-book**
- ▶ ISBN 9789493170639
- ▶ Prijs: € 9,99

Nicolette Smabers (Den Haag, 1948) studeerde Nederlandse taal- en letterkunde en filosofie aan de Universiteit van Amsterdam. Na haar studie werkte ze een aantal jaren als lerares Nederlands in Nijmegen. In 1984 vestigde zij zich in Limburg, sinds 2006 woont ze weer in Den Haag.

In 1983 debuteerde ze met de verhalenbundel *De Franse tuin*. Daarna verschenen diverse door de kritiek hoog geprezen nouvelles, kinderboeken en roman. In 2009 verscheen haar laatste roman *De man van gas en licht*. Met *Vraag dat maar aan de pelikanen* maakt ze haar literaire comeback.

Jaap Krol (1970) is columnist, recensent en schrijver van korte verhalen, zowel in het Nederlands als in het Fries. Recent publiceerde hij de verhalenbundel *De hond die overstak* en het non-fictieboek *Wederzien*, over naoorlogse wederopbouwarchitectuur.

Jaap Krol

Bovendien ziet niemand je als je zwemt

Een camping is niets minder dan het leven zelf. Je komt er om een huisje te bouwen en gaat weer als je tijd gekomen is. Tussentijds leef je erop los en heb je helemaal geen gelegenheid om tot rust te komen of lekker uit te waaien. Je burens zijn mateloos irritant of juist veel te aardig; het eten is koud en de kinderen zijn niet te houden.

De vier verhalen in dit boek gaan over opgroeien met verwachtingen, het leven onder ogen zien en ergens al een beetje klaar zijn om afscheid te nemen. De personages raken elkaar, hoewel ze niks van elkaar weten en dat het liefst zo willen houden. Ze liefkozen, oordelen en haten op de vierkante meter, in het tempo van een lome zomerdag – zo'n hondsdag waarop werkelijk alles verkeerd dreigt te gaan.

Over *De hond die overstak*

'Tien verhalen waarin op uiterst secure wijze en buitencategorie droogkomisch het ongemak van de mens in verhouding met zichzelf en de ander wordt beschreven.' – *de Volkskrant*

'Vlot geschreven verhalen, met vaak een hypnotiserende werking: de fantasie van de schrijver en zijn personages neemt een hoge vlucht.' – *Friesch Dagblad*

'Over elk van de tien verhalen zou ik een uitgebreide, enthousiaste recensie kunnen schrijven. Ze zitten vol prachtige zinnen en rake typering.' – *Tzum*

Bovendien ziet niemand je als je zwemt

- ▶ Jaap Krol
- ▶ Uitvoering: gebrocheerd
- ▶ Formaat: 13,5 x 21 cm
- ▶ Pagina's: ca. 144
- ▶ Prijs: € 21,00
- ▶ ISBN 9789493170568
- ▶ Verschijnt: oktober 2021
- ▶ Omslagontwerp: 247design
- ▶ Omslagafbeelding: zeefdruk, Frank Jan van der Laan
- ▶ Auteursportret: Alfred Oosterman
- ▶ E-book
- ▶ ISBN 9789493170575
- ▶ Prijs: € 9,99

Nanne Tepper

Van de kansel

Van de kansel – Columns

- ▶ Nanne Tepper
- ▶ Onder redactie van
Louis van Kelckhoven en
Herman Sandman
- ▶ Inleiding en in memoriam
Bram Hulzebos
- ▶ Formaat: 13,5 x 21 cm
- ▶ Uitvoering: gebrocheerd
- ▶ Pagina's: ca. 144
- ▶ Prijs: € 22,50
- ▶ ISBN 9789493170643
- ▶ Verschijnt:
januari 2022
- ▶ Omslagontwerp:
247design
- ▶ Auteursportretten:
Harry Cock
- ▶ Prijs: € 9,99
- ▶ ISBN ePub
9789493170650

Nanne Tepper (1962, Hoogezand), schreef in drie jaar tijd 36 columns voor de cultuurbijlage van *Nieuwsblad van het Noorden*, onder de titel 'Van de kansel'.

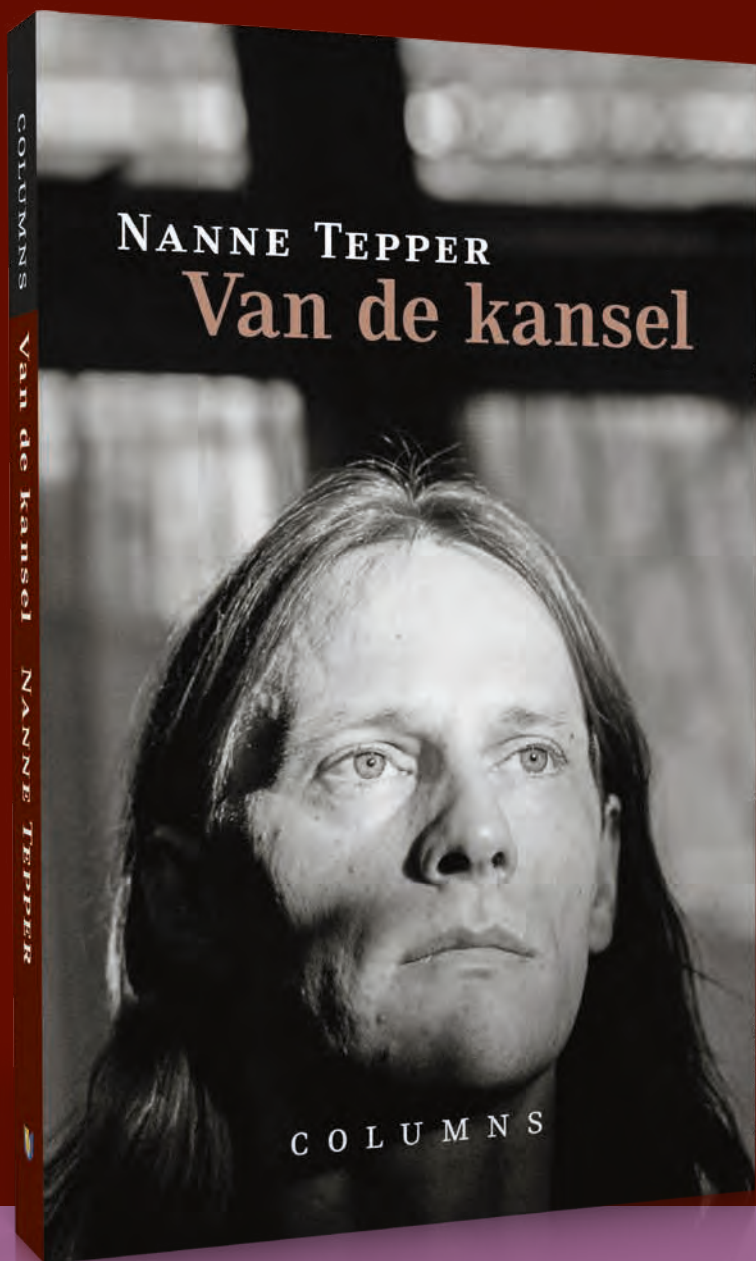
Zijn alom bejubelde debuutroman *De eeuwige jachtvelden* verscheen in 1995 en werd bekroond met de Anton Wachterprijs. Als winnaar van het Belcampo Stipendium werd zijn *De avonturen van Hillebillie Veen* uitgegeven. *De vaders van de gedachte* stond in 1999 op de shortlist voor de Libris Literatuurprijs. Nanne Tepper was *on top of the world*. De beroemdste zoon van de Veenkoloniën.

Zijn lezers wachtten op het door de auteur toegezegde oeuvre, met dat ene nieuwe meesterwerk dat op een dag uit Teppers pen zou vloeien. Tot die tijd laafden zij zich aan de wekelijkse columns 'Van de kansel' in het *Nieuwsblad van het Noorden*.

'Briljante polemieken, vaak hard, vlijmscherp, meedogenloos, maar ook geestig en vol zelfspot,' schreef Bram Hulzebos in zijn in memoriam 'De boze jas van Nanne Tepper'. Want Nanne Tepper overleed in 2012 in Groningen, 50 jaar oud. Dat beloofde oeuvre met dat volgende meesterwerk bleef uit.

Louis van Kelckhoven en Herman Sandman, verslaggevers van *Dagblad van het Noorden*, namen de taak op zich om de verzamelde kansels aan de vergetelheid te ontrukken. Als eerbetoon aan Nanne Tepper die in 2022 60 jaar zou zijn geworden.

‘Nu blijkt maar weer dat Tepper niet alleen een groot romancier was, maar ook een briljante columnist.’ – Nick ter Wal, bezorger van *De kunst is mijn slagveld*, de brieven van Nanne Tepper.

COLUMNS

Betje Wolf & Aagje Deken | hertaald door Tonnus Oosterhoff

Historie van mejuffrouw Sara Burgerhart

'Rebelse vrouwen in tijden van Verlichting.' Onder dat kopje wordt de achttiende-eeuwse roman over Sara Burgerhart van Betje Wolff en Aagje Deken aangeprezen in de Canon van Nederland. Het boek is een pleidooi om jonge vrouwen zelfstandig keuzes te laten maken. De wees Sara Burgerhart woont in bij haar kwezelige tante en ontwikkelt zich tot een verstandige jonge vrouw al maakt ze enkele ongelukkige keuzes in de liefde. Gelukkig komt ze net op tijd tot inzicht.

Dankzij de 175 brieven, waarin onder meer de tante, de voogd, een geliefde, een hartsvriendin en natuurlijk Sara zelf aan het woord komen, krijgen we een prachtig tijdsbeeld van de normen en waarden van meer dan twee eeuwen geleden.

De historie van mejuffrouw Sara Burgerhart is wellicht de bekendste brievenroman uit de Nederlandse literatuur, destijds een nieuw genre waarin je de ontwikkeling van verschillende personages goed kon volgen.

Betje Wolff (1738-1804) en **Aagje Deken** (1741-1804) leefden vanaf 1877 samen en schreven diverse brievenromans. Volgens de dichter Jacobus Bellamy waren ze goed op elkaar ingespeeld: 'Bekker is de azijn, Deken de olie – dat maakt samen een goede saus.'

Tonnus Oosterhoff (1953) hertaalde het werk naar modern Nederlands. Oosterhoff is dichter en schrijver. In 2012 ontving hij de P.C. Hooftprijs voor zijn poëzie.

Sara Burgerhart is het vierde deel in de reeks hertaalde klassiekers. Eerder verscheen *Van oude mensen, de dingen die voorbijgaan* (hertaald door Michelle van Dijk), *Reynaert de Vos* (in een hertaling van Ard Posthuma) en *De abele spelen* (hertaald door Gerrit Komrij).

Historie van mejuffrouw Sara Burgerhart

- ▶ Betje Wolf & Aagje Deken
- ▶ Hertaler: Tonnu Oosterhoff
- ▶ Uitvoering: garenloos gebrocheerd
- ▶ Formaat: 13,5 x 21 cm
- ▶ Pagina's: ca. 400
- ▶ Prijs: € 23,50
- ▶ ISBN 9789493170605
- ▶ Verschijnt: oktober 2021
- ▶ Omslagontwerp: Riëtte van Zwol

‘Geschreven in de zo dikwijls gesmade, saaie en conventionele pruikentijd, is dit boek van Betje Wolff en Aagje Deken toch verrassend fris en pittig gebleven.’ – *Leeuwarder Courant*

‘Wat een eigenwijze vrouwen, wat een leuke lui.’

– *Kees 't Hart in Trouw*

Vertaald door Ard Posthuma

Reynaert de Vos

Er is waarschijnlijk geen tekst in de Nederlandstalige literatuur die zo tot de verbeelding spreekt als *Reynaert de Vos*. De fabelachtige vertaling van Ard Posthuma is met deze editie eindelijk weer leverbaar en staat naast de oorspronkelijke tekst uit het Comburgse handschrift.

Reynaert de Vos ontbreekt op geen enkel canonlijstje. Een vos die zich moet verantwoorden aan het hof, maar iedereen steeds te slim af is. Humoristisch en wreed, maatschappijkritisch en spannend. Het verhaal uit de dertiende eeuw blijft na al die tijd nog fier overeind.

ISBN 9789493170223
252 pagina's, € 17,50

Vertaald door Gerrit Komrij

De abele spelen

Esmoreit, Gloriant, Lanseloet
van Denemerken, Vanden Winter
ende vanden Somer

De abele spelen nemen in de canon van de Nederlandse literatuur een onverwoestbare plek in. De toneelstukken uit het rijke Hulthemse handschrift hebben een centraal thema gemeen: de hoofse liefde. De toneelstukken *Esmoreit*, *Gloriant*, *Lanseloet van Denemerken* en *Vanden Winter ende vanden Somer* werden gevolgd door de kluchten *Lippijn*, *De buskenblaser*, *De heks* en *Rubben*.

Gerrit Komrij vertaalde deze stukken met de taalvirtuositeit die we van hem kennen. In deze uitgave staat de oorspronkelijke tekst op de linkerpagina en de toegankelijke vertaling van Komrij op de rechterpagina.

ISBN 9789493170384
392 pagina's, € 23,50

'Komrij heeft een nagenoeg
vlekkeloze bewerking afgeleverd,
die ongetwijfeld als klassiek de
literatuurgeschiedenis zal ingaan.'

– *Leeuwarder Courant*

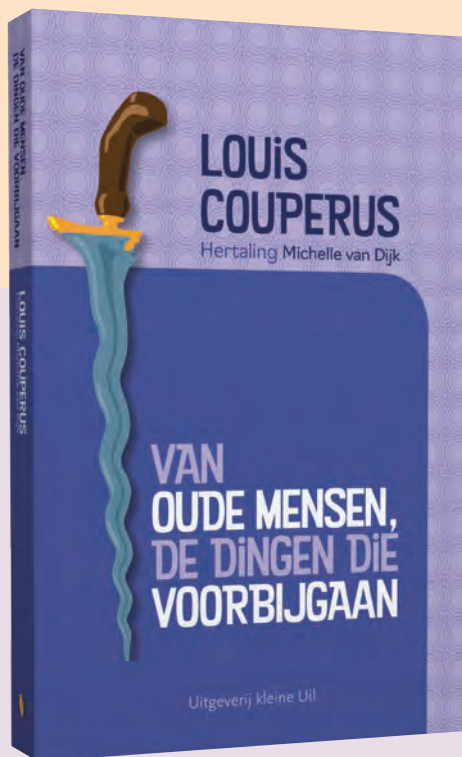
'Een knappe prestatie.'
– Hans Rijns in *Tiecelijn*

'Het is mooi dat de uiterst knappe vertaling van Ard Posthuma nu weer beschikbaar is, en dan ook nog met fraaie, subtiele illustraties van Riëtte van Zwol.' – Gert van de Wege in het *Nederlands Dagblad*

Louis Couperus | hertaald door
Michelle van Dijk

Van oude mensen, de dingen die voorbijgaan

Deze spannende familieroman uit 1906 van meestersverteller Louis Couperus verdient een tweede leven. Neerlandica Michelle van Dijk, maakte een hertaling die het origineel vrij letterlijk volgt: geen zin is geschrapt. Dit maakt de roman begrijpelijk en aantrekkelijk voor de (jonge) lezer die nog niet thuis is in oudere literatuur en het werk van Couperus. Tegelijkertijd blijven personages, verhaal en thematiek overeind. Roddeltantes, dotjes van baby's, jaloerse echtgenotes, vreemde ooms en een bloederig geheim doorstaan de tand des tijds in de taal van deze tijd.

'Ik ben vóór alles wat helpt om ons literaire erfgoed aan de man te brengen, van stripverhalen tot videoclipps. Als je maar één lezer voor Couperus wint, is het al de moeite waard.' – Marc van Oostendorp, taalkundige aan het Meertens in *Trouw*

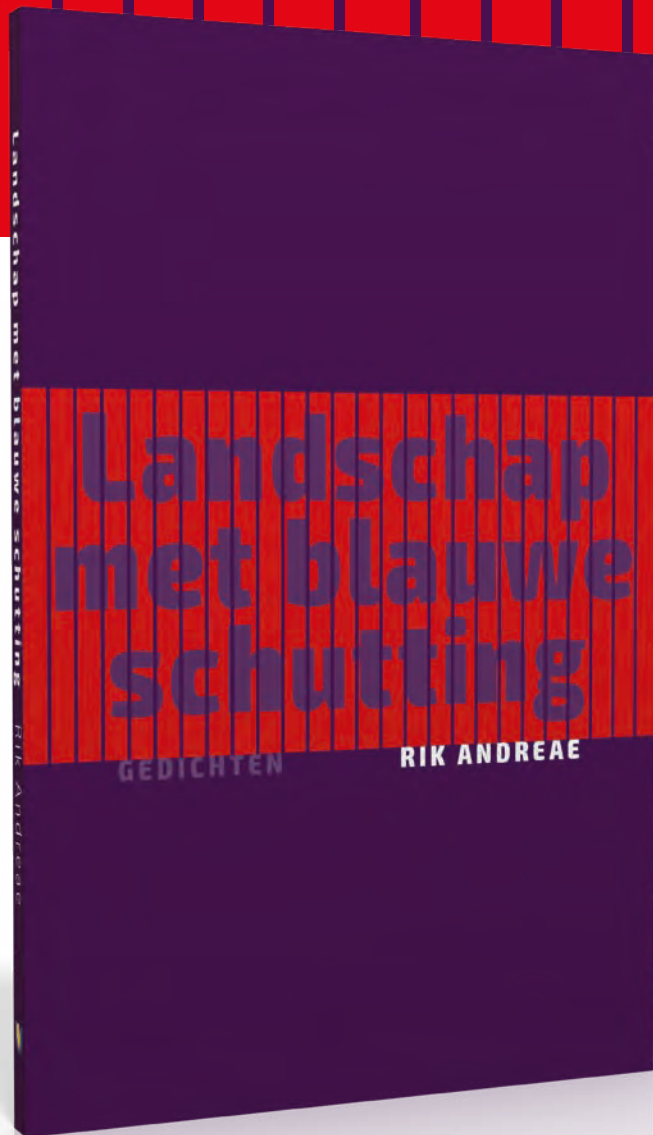
'Fraai uitgegeven' – *AD*

'Van oude mensen is een moedige poging om het literatuuronderwijs een zet in de rug te geven.' – *De Groene Amsterdammer*

ISBN 9789493170117
282 pagina's, € 15,00

Landschap met blauwe schutting

- ▶ Rik Andreae
- ▶ Uitvoering:
gebrocheerd
- ▶ Formaat: 13,5 x 21 cm
- ▶ Pagina's: 64
- ▶ Prijs: € 17,50
- ▶ ISBN 9789493170582
- ▶ Verschijnt:
oktober 2021
- ▶ Omslagontwerp:
247design
- ▶ Auteursportret:
Alfred Oosterman
- E-book**
- ▶ ISBN 9789493170599
- ▶ Prijs: € 9,99

Rik Andreae creëert zijn eigen taal of gebruikt alleszins de taal die wij dagelijks spreken op eigenzinnige wijze; hij schrijft niet enkel – zoals hij ze zou kunnen noemen – woordenboekwoorden. (...) Op heldere, afwisselende wijze, zonder rijm maar met een ritmische eigenheid, tekent de dichter prachtige beelden die mysterieus klinken, maar niet ingewikkeld zijn, cryptisch maar niet te beknopt. – Dorien De Man in de *Poëziekrant*

Rik Andrae

Landschap met blauwe schutting

**Er gebeuren dingen dat mensen zeggen:
schrijf daar maar eens een gedicht over.**

**Een regen valt nog majesteitelijker
dan het ochtendblad – maar nee,**

**zo werkt het natuurlijk niet. Eerst moet je
theezetten en een broodje eten, dan**

**moet je de jakhals loslaten uit zijn kooi.
Onderweg daarheen gebeurt het dan.**

Landschap met blauwe schutting is de vijfde bundel van Rik Andrae. Zijn gedichten raken het denkbeeldige en de uitzonderingen erop. Hij schrijft over het waarnemen, over dat waarmee hij wakker wordt en over gebeurtenissen onderweg. Of hij nu in het Valtherbos is, door Düsseldorf loopt of door het digitale woordenboek browsset.

De gedichten zijn origineel, ze bevatten burleske humor, ironie, maar ze zijn soms ook romantisch.

Ze zijn surrealistisch en soms bizar.
Speels, sierlijk, vriendelijk. – Remco Ekkers

Rik Andrae (Arnhem, 1950) publiceerde eerder de dichtbundels *Toerist* en *Tegelijk groen* en *Omdat het vlamde*. Een eenmalig uitstapje was de Groningstalige bundel *Blootwulders dij wie binnen*.

Aaldrik Pot

Geluk is een vogel

Van vogels kijken word je gelukkig. Van vogels onderzoeken misschien nog wel meer. Hoe dieper je in hun leefwereld duikt, hoe fascinerender ze worden. In *Geluk is een vogel* vertelt Aaldrik Pot over zijn avonturen in het veld met ruim dertig soorten. Over jonge raven die uit het nest vallen, zwarte spechten die zich rond eten aan keverlarven, noordse sterns die moeiteloos de hele wereld overvliegen en wespendienven die hun geheimen nauwelijks prijsgeven.

‘De beste vogelkenner is Aaldrik Pot’

– Agmar van Rijn *Twitter*

Geluk is een vogel gaat in op de vraag hoe wij ons als mens verhouden tot deze prachtige wezens. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat aanwezigheid van vogels ons gelukkiger maakt. Het boek is dan ook een hartstochtelijk pleidooi om vogels ruimte te geven. Ze zijn onmisbaar!

Aaldrik Pot (1973) werkt als natuuronderzoeker, schrijver en fotograaf in de Drents-Friese grensstreek. In de wijde omgeving van zijn woonplaats Norg volgt hij vogelsoorten als de raaf, de zwarte specht en roofvogels op de voet. *Geluk is een vogel* is zijn vijfde boek. Samen met Barbara de Beaufort publiceerde hij eerder twee

Geluk is een vogel

- ▶ Aaldrik Pot
- ▶ Uitvoering:
full colour,
integraal
gebonden
- ▶ Formaat:
17 x 23,5 cm
- ▶ Pagina's: ca. 200
- ▶ Prijs: € 24,95
- ▶ ISBN
9789493170612
- ▶ Verschijnt:
november 2021
- ▶ Omslagontwerp:
247design
- ▶ Foto omslag:
Aaldrik Pot
- ▶ Auteursportret:
René Vos

natuurdagboeken. Met René Nauta maakte hij *Het Prentenboek*, een standaardwerk over de voetafdrukken van dieren. Met zijn vrouw Nicolette Branderhorst deed hij verslag van hun avonturen als vogelwachter op een onbewoond eiland in *Terug naar Rottumerplaat*.

voorpublicatie GELUK IS EEN VOGEL

Toen ik met de verrekijker het ravenest bekeek, zag ik dat hij op zijn kant hing. Vanaf de grond waren geen andere jongen meer te zien. Ondertussen bleven de oudervogels rondjes vliegen boven mijn hoofd. Ik vermoedde dat het jong op de grond nog werd gevoerd, maar een echt veilige plek was het niet. Omdat ik zelf niet meer in hoge bomen durf te klimmen, belde ik mijn vogelvriend Willem. Zonder hem kon ik niks beginnen en hij heeft al vaker met dit bijtje gehakt.

Later op de middag, toen Willem was gearriveerd, lag de jonge raaf nog steeds op zijn bemoste troon. Voorzichtig pakte ik de vogel op en keek bewonderend naar zijn blauwgrijze oog en de enorme snavel die hij wijd opensperde zodra ik in de buurt kwam. Het vuurrode verhemelte was daardoor prachtig te zien en voor mij bovendien een buitenkansje. Meestal

Deze jonge raaf is uit het nest gevallen en probeert niet op te vallen door zich zo klein mogelijk te maken. Uit het gewicht blijkt dat hij niet meer door de oudervogels wordt gevoerd.

Willem voorziet het jong van een kleurring waardoor we hopelijk meer te weten komen over de verplaatsing en overleving van jonge raven in Drenthe.

ringt Willem de jonge raven boven in de boom omdat dit voor de raven en voor hemzelf beter is (hoeft-ie niet nog een keer op en neer). Nu stond ik dus met een kleine kilo raaf in mijn handen en drong de typische wat muffige ravengeur diep mijn neus binnen. Willem handelde geroutineerd de opmeetklusjes (vleugellengte en gewicht) af en constateerde dat de jonge vogel bijna drie ons te licht was.

Een paar minuten later zat de jonge raaf in een rugtas op weg naar boven. Vanuit de boomtop, een kleine 25 meter hoger, schreeuwde Willem dat er nog een jong op het nest zat. Die bleek wel goed op gewicht wat ons tot de conclusie bracht dat de oudervogels het jong op het nest wel hadden gevoerd, maar het grondjong niet. Met een paar stevige takken en tiewraps kalefaterde Willem het nest wat op, zette de twee jongen terug en klom naar beneden.

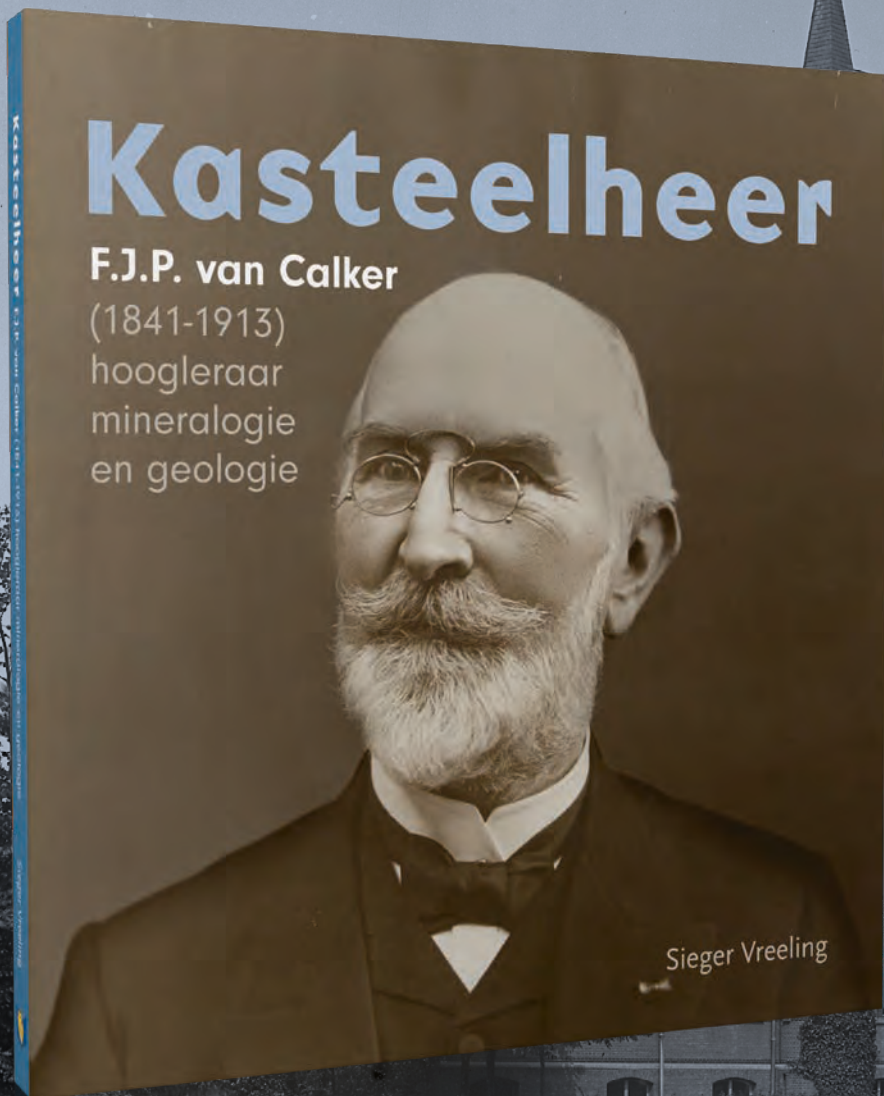
Voldaan keken we elkaar aan. Er zijn werkdagen die een stuk gezapiger voorbijgaan.

Een deel van het nest is op de grond gevallen. Een mooie gelegenheid om te kijken wat raven allemaal gebruiken om hun nest mee op te bouwen. Veel draadjes, touwtjes, haar en wol in ieder geval.

Willem zet, hoog in de boom, het nest weer vast met een stevige tak en wat tiewraps. Uiteindelijk vliegen beide overgebleven jongen uit. Later zie ik ze met hun ouders terug in het beekdal van de Slokkert, een paar kilometer verderop.

rijksuniversiteit
groningen

Deze uitgave verschijnt in samenwerking met het Universiteitsmuseum en de Rijksuniversiteit Groningen in een reeks publicaties waarin de historie van de universiteit wordt belicht.

Laat dit dus de laatste geheime brief zijn en gooi die samen met de rest in het vuur. [...]

Het ga je goed, het ga je goed, mijn allerliefste en vergeet voor altijd en eeuwig degene die jou zo oneindig veel verdriet heeft aangedaan.

Sieger Vreeling

Kasteelheer

F.J.P. van Calker (1841-1913)
hoogleraar mineralogie en geologie

Het oude Mineralogisch-Geologisch Instituut aan de Melkweg in Groningen wordt nog altijd het Kasteel genoemd. Professor F.J.P. van Calker (1841-1913) was de eerste kasteelheer. Voor hij naar Groningen kwam, was hij de biologielaar van Vincent van Gogh in Tilburg en onderzocht hij arsenicummoorden in Arnhem. Hij ontdekte in deze periode ook de liefde van zijn leven, maar het zou vijftien jaar duren voor hun families – en de paus – toestemden in een huwelijk.

In 1877 werd Van Calker hoogleraar mineralogie en geologie in Groningen, juist toen de stad aan het begin van een indrukwekkende metamorfose stond: de ontmanteling van de vestingwerken en de enorme stadsuitbreiding die daarop zou volgen en waarvan ook het Kasteel deel uit maakte. Overal waar gegraven werd, verzamelde de nieuwe hoogleraar zwerfstenen – zoveel dat collega's voor de instorting van zijn laboratorium vreesden. In 1901 werd het Kasteel op de vrijgekomen vestinggronden gebouwd. Schrijver en fysisch geograaf W.F. Hermans zou hier in de jaren vijftig aan zijn promotieonderzoek werken.

Kasteelheer rekent af met Van Calkers stoffige imago.

Dr. ing. Sieger Vreeling (Buitenpost, 1987) is architectuur-historicus en promoveerde op *Geen stijl. Pleidooi voor een rijkere architectuurgeschiedenis* (2019), waarin ook de universitaire laboratoria van Groningen werden onderzocht. Eerder publiceerde hij *Groningen kleurt rood* (2013), over de stadsontwikkeling van Groningen 1883-2012.

Kasteelheer –

F.J.P. van Calker

- ▶ Sieger Vreeling
- ▶ Uitvoering:
genaaid gebrocheerd met flappen
- ▶ Formaat:
20,5 x 20,5 cm
- ▶ Pagina's: ca. 128
- ▶ Prijs: € 22,50
- ▶ ISBN 9789493170667
- ▶ Verschijnt:
november 2021
- ▶ Omslagontwerp:
Mirjam Kroondijk
- ▶ Omslagbeeld:
F.J. von Kolkow
- ▶ Auteursportret:
Alfred Oosterman
- E-book**
- ▶ ISBN 9789493170674
- ▶ Prijs: € 9,99

brief aan Van Calker

Frankfurt, 8 november 1877

Mijn dierbare, lieve schat,

Het vrije avonduurtje wil ik gebruiken om een beetje met je te kletsen, helaas per brief. Duizendmaal dank voor je lieve regels. Ze hebben mijn hart zo'n goed gedaan! Ik vertel mezelf elke dag dat het geen droom meer is, maar ik kan het nog steeds amper geloven! Na 15 jaar! Wat verheug ik me op ons weerzien, ik tel de dagen en weken! Hopelijk kunnen we echt van de kerstdagen genieten en worden we niet te veel door vervelend bezoek gestoord. Ik wou dat we niks hoefden te vertellen en dat ik in de zomer stilletjes bij jou kon gaan wonen, maar om zulke formaliteiten kan men niet heen en dus zullen we met de kerst wel kennisgevingen [van onze verloving] moeten verspreiden. Ik heb al enkele felicitaties in ontvangst genomen. Papa vertelde senator Spelz over de ontvangst van de [pauselijke] dispensatie en toen kwam deze me gelijk gelukwensen. Je wilt niet geloven hoe vreemd het klonk toen hij steeds van mijn bruidegom sprak! [...]

En wat zullen we het onszelf gemakkelijk maken, nietwaar mijn schatje? Ik verheug me er nu al op om bij jou in de studeerkamer te zitten. Wees niet bang, ik stoor je niet. Ik zit heel stil in een hoekje te werken en jij knikt me zo nu en dan toe. Ons huis zal onze hemel worden! Wat jammer dat Groningen zo ver van Frankfurt is, dat mijn ouders zich niet vaker over ons geluk kunnen verheugen, maar ze komen toch. [...] Schatje, werk niet te hard voor je colleges en gun jezelf wat ontspanning. Als ik eenmaal bij je ben, dan kan ik daarvoor zorgen, nu kan ik je alleen aansporen. [...]

Vaarwel voor nu, mijn enige lief,
wees duizendmaal gekust door
je Bertha

Van Calker en zijn vrouw bij de kerstboom, een gebruik dat in de negentiende eeuw door Duitse immigranten in Nederland werd geïntroduceerd.

Foto: familie Clemens Schröner, 1906.
Collectie Groninger Archieven.

Boeken in het nieuws

MANON JENSMa & HENDRIK HOEKSTRA
Auteurs 'Expeditie Twin Amerika'

Expeditie Twin Amerika

Manon en Hendrik: van pool naar pool

Na tien jaar samen besluiten Manon Jensma en Hendrik Hoekstra in 2017 om maar eens serieus te settelen. Groter huis kopen, trouwen, de kinderwens proberen waar te maken. Voorafgaand aan hun nieuwe

10 cultuur&media

Heruitgave literatuur

Hoe woke was schrijver Vestdijk eigenlijk?

Een *Alpenroman* uit 1961 van Simon Vestdijk is heruitgegeven. Was Vestdijk, die 50 jaar geleden overleed, in zijn tijd al alert op maatschappelijke ongelijkheid?

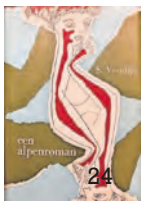
Simon Vestdijk (1898-1971), iroke was? Leuke vraag, vindt de Fries-Groningse Vestdijk-kenner Doeke Sijsens. "Ik vind van wel." Sijsens nam Vestdijk niet voor niets op in de Regenboogreeks: vergeten literatuur over libti- onderwerpen. Die reeks stelt hij samen met Gon Peppelbos, de hoofdredacteur van literaire website *Tzum*. Samen laten ze boeken herdrukken die seksuele diversiteit aankakten "zonder dat ze pathologisch of ellendig zijn of per se met zelfmoord eindigen".

Een *Alpenroman* van Simon Vestdijk is - na onder meer *De klok* (1961) van Iris Murdoch - hun vierde titel die als Regenboogboek verschijnt bij uitgeverij Kleine Uil. De erven Vestdijk gaven toestemming. Zoon Dick Vestdijk, zelf schrijver en muzikant, heeft de zinnen nog even nagelopen op ouderwetsheld. En Sijsens schreef het navoord.

Het boek gaat over de aantrekkelijke Lucie, moeder van drie volwassen kinderen, die in het Beieren kuuhotel waar ze logeert, verleid wordt op Anna, die haar vaak bedient.

Sijsens vindt dat Vestdijk op een bijzondere manier schreef over de liefste tussen vrouwen: "Hij was een groot liefhebber van vrouwen. Ik denk dat hij meer van vrouwen-geselschappen hield dan van mannen-groepen. Om zo te beschrijven hoe twee vrouwen zich tot elkaar aangetrokken voelen, is heel knap. Je merkt dat hij vrouwen goed heeft geobserveerd. Vestdijk stopt Lucie en Anna niet meteen in een lesbisch hokje. Hun seksualiteit blijft fluide."

Vestdijk had degene die zich tegen dit boek zouden keren natuurlijk tevreden kunnen stellen door het anders te schrijven, zegt Sijsens, maar dat deed hij niet. "Bewonderenswaardig." De kritiek

Omslag van *Een Alpenroman* uit 1961 (Lotte Rutting), en rechts uit 2021 (Jan Wiegers), uitgeverij Kleine Uil

De 'perverse visie' van Simon Vestdijk blijkt vijftig jaar later een mooi liefdesverhaal

Een Alpenroman, Simon Vestdijk

Vertaalster Tieske Slim overhandigt Honorair consul van Tsjechië Albert-Jan Postma het eerste exemplaar van *De andere stad*

Willem Goedhart interviewt Remco Ekkers over *Hop over de sofa*

19:25 / 36:30

YouTube

University of Groningen Press

University of Groningen Press (UGP) ondersteunt redacties en auteurs bij het oprichten en publiceren van digitale wetenschappelijke tijdschriften en boeken. Met deze dienstverlening wil UGP haar kennis over digitaal uitgeven van tijdschriften en boeken inzetten om redacties en auteurs, verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen, te ondersteunen.

ugp.rug.nl

UGP geeft naast tijdschriften ook boeken en seriepublicaties uit. Deze publicaties worden bij voorkeur open access uitgegeven in pdf en/of e-pub eventueel aangevuld met printing on demand.

Er zijn drie categorieën publicaties te vinden:

- Wetenschappelijke publicaties;
- Seriewerken;
- Campuspublicaties en publiëksboeken: de meer populaire publicaties van en over de Rijksuniversiteit Groningen.

University of Groningen Press provides a publishing platform for journals, books and other outlets by faculty and researchers working at or with the University of Groningen. The preferred publishing model is open access, enabling any researcher or interested reader around the world to find and access the information, without barriers.

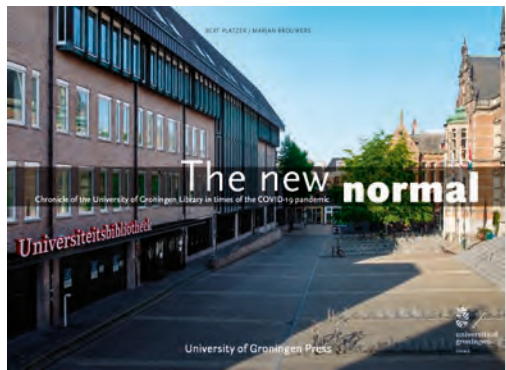
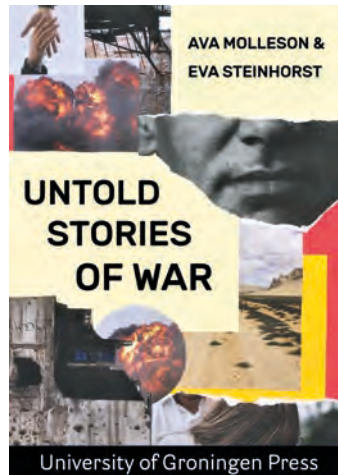
Besides journals UGP publishes books and series. These publications are published open access, usually in PDF format.

There are three types of publications:

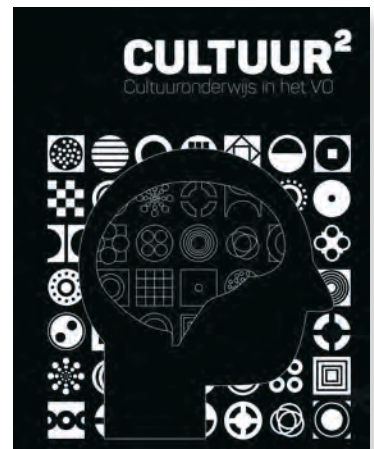
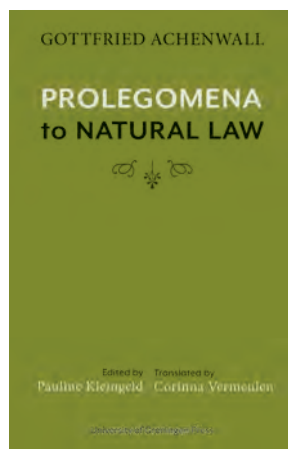
- Scholarly Publications
- Series
- Campus Publications and Trade Books, the more popular publications by and about the University of Groningen

De fysieke boeken van University of Groningen Press worden in samenwerking met Uitgeverij kleine Uil gedistribueerd.

published earlier by ugp.rug.nl

Sander Hölsgens

Skateboarding in Seoul

A sensory ethnography

Skateboarding is booming. With its inclusion in the 2021 Summer Olympics, skateboarding has properly made its way into the mainstream – reaching new audiences and offering significant opportunities for non-traditional skateboarders in non-Western contexts.

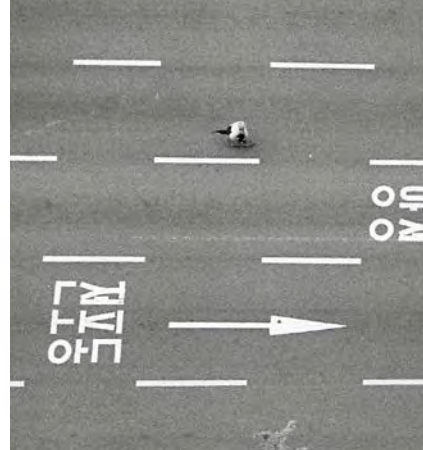
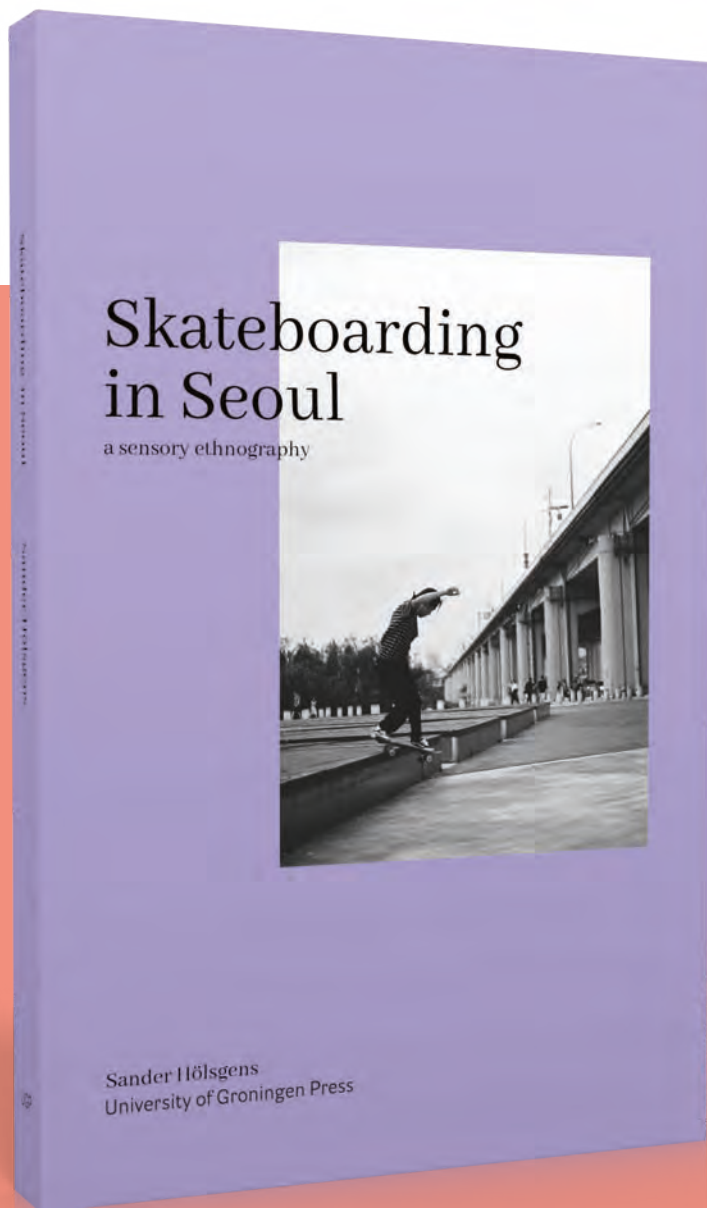
As skaters increasingly engage with and respond to socio-political surges across the globe, skateboarding begins to refract into a multiplicity of situated practices. This includes a new wave of collectives and communities who re-imagine what cities could sound, feel, and be like. Combining filmmaking with ethnographic writing, Sander Hölsgens traces the lived experience of a small group of skaters in South Korea. As a skater among skaters, he unravels the sitespecific nuances and relational meanings of skateboarding in Seoul – working towards an intimate portrait of a growing community.

Skateboarden was voor het eerst een Olympische sport. De Nederlandse skaters Candy Jacobs, Keet Oldenbeuving en Roos Zwetsloot waren erbij en streden om een medaille. Maar wat betekenen de Spelen voor skateboarden als straatcultuur?

Sander Hölsgens groeide op als skater, promoveerde op onderzoek naar skateboarden en onderzoekt als mede-oprichter van Pushing Boarders sociale vraagstukken binnen de skatewereld. Voor *Skateboarding in Seoul* maakte hij jarenlang onderdeel uit van de Koreaanse skatescene en vertelt hij verhalen vol hoop en sociale kritiek. Hoe bieden skaters bijvoorbeeld weerstand aan ouderwetse sociale normen? Wat kunnen skaters ons leren over de manieren waarop we onze steden inrichten? En hoe dragen skaters bij aan een rechtvaardige wereld?

Skateboarding in Seoul is een intiem portret van een groeiende straatcultuur.

Skateboarding in Seoul

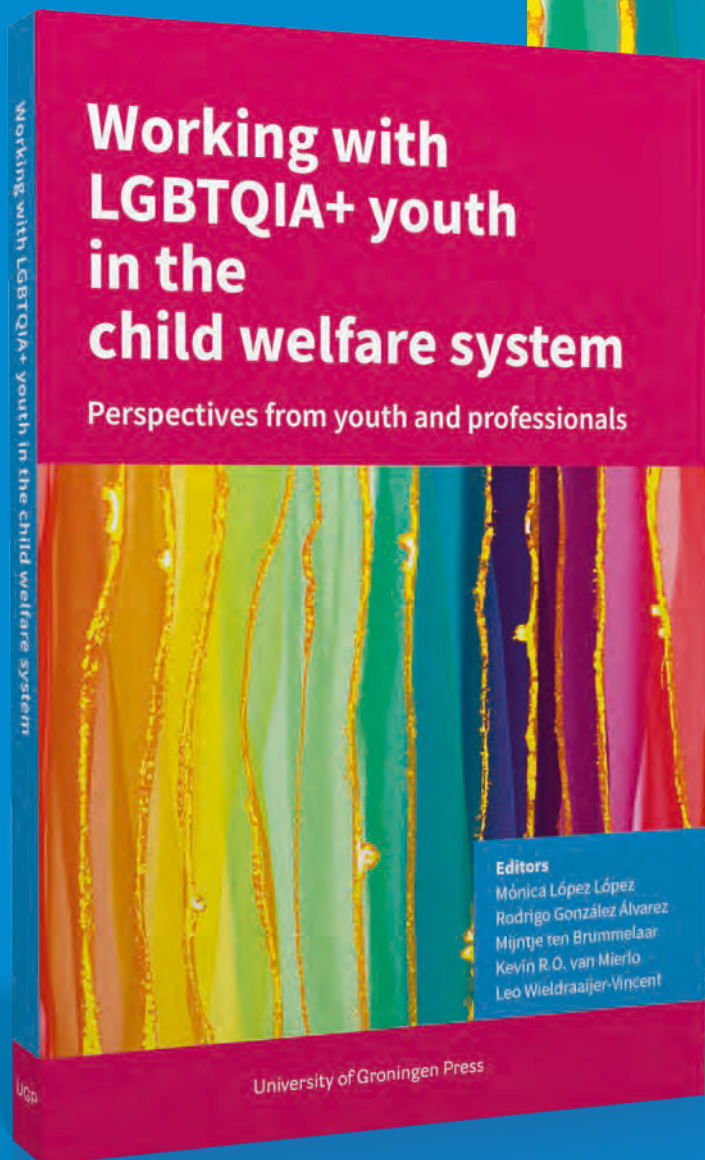
- ▶ Author: Sander Hölsgens
- ▶ Cover design: Judith Leijdekkers
- ▶ Photo's: Jin Yob Kim
- ▶ ISBN (print): 9789403429243
- ▶ Size: 13,5 x 21 cm
- ▶ Pages: 134
- ▶ Release date: July 2021
- ▶ Price: € 22,50

 [open access.nl](https://openaccess.nl)

The Open Access editions are available at University of Groningen Press

- ▶ ISBN ePDF: 9789403429250
- ▶ ISBN ePub: 9789403429236
- ▶ DOI 10.21827/6090facd36a4f

Sander Hölsgens (Heerlen, 1990) is an anthropologist working with sound and image across installation and performance. As a lecturer at the University of Groningen, he teaches practice-led courses in visual ethnography, audiovisual culture, and storytelling. In 2018, Sander finished his PhD at The Bartlett School of Architecture, UCL, researching skateboarding in South Korea. Alongside his research, he co-founded Pushing Boarders to trace the social impact of skateboarding worldwide.

Working with LGBTQIA+ youth in the child welfare system – Perspectives from youth and professionals

- ▶ Editors Mónica López López, Rodrigo González Álvarez, Mijntje ten Brummelaar, Kevin R.O. van Mierlo, Leo Wieldraaijer-Vincent
- ▶ Cover design: Riëtte van Zwol
- ▶ ISBN (print): 9789403429311
- ▶ Size: 16 x 24 cm
- ▶ Pages: ca. 280

▶ Release date: November 2021

▶ Price: € 25

 open access nl

The Open Access editions are available at University of Groningen Press

▶ ISBN ePDF: 9789403429328

▶ ISBN ePub: 9789403429304

▶ DOI 10.21827/60e5a36110a93

Editors Mónica López López, Rodrigo González Álvarez, Mijntje ten Brummelaar, Kevin R.O. van Mierlo, Leo Wieldraaijer-Vincent

Working with LGBTQIA+ youth in the child welfare system

Perspectives from youth and professionals

Written through a constant exchange between LGBTQIA+ young people, researchers, professionals and foster families, this book offers a valuable tool to improve the practice with LGBTQIA+ youth at a personal, organizational, and policy levels. This book shows the powerful influence of relationships and networks for the LGBTQIA+ young person growing up in child protection and welfare systems. LGBTQIA+ youth need meaningful connections with individuals within their communities in order to be able to heal, learn, and be authentically themselves. Child welfare professionals have a crucial role in creating these connections and cultivating supportive environments, free of additional trauma, where LGBTQIA+ young people can feel valued and loved.

Mónica López López, is an associate professor at the University of Groningen, the Netherlands. She teaches decision-making in child welfare at the master Youth, Society and Policy. She is a board member of the European Scientific Association on Residential and Family Care for Children and Adolescents (EUSARF).

Rodrigo González Álvarez is a Mexican queer cisgender PhD candidate at the Faculty of Behavioural and Social Sciences of the University of Groningen, the Netherlands. Rodrigo studies the lives of LGBTQIA+ youth in out-of-home care, with a special focus on resilience.

Mijntje ten Brummelaar PhD, is a project manager and researcher at Cornerstones Jeugdzorg. During her work as researcher at the University of Groningen she developed projects on partici-

pation in decision-making, participatory research practices and out-of-home care, and LGBTQIA+ youth in care.

Kevin R.O. van Mierlo, who has lived in out-of-home care in the Netherlands, is a Master student in Political Science at the University of Waterloo, Canada. During his undergrad, he completed a Research Assistantship stay with Project Audre at the Rijksuniversiteit Groningen, the Netherlands.

Leo Wieldraaijer-Vincent grew up in foster care, has been a foster carer and is now the Director of Cornerstones Youth Care, a professional foster care organization. He has an MA Equality and Diversity, BSc (Hons) International Studies and Economics, and he is a qualified teacher. He is the author of the *Raising the Village: A Framework for Wellbeing and Resilience*.

Uitgever

Peter ten Hoor

p.ten.hoor@kleineuil.nl

050 317 64 10

Redactie

Coen Peppelenbos

coen.peppelenbos@kleineuil.nl

050 317 64 12

Verkoop

Wilma Hartsuiker

wilma.hartsuiker@kleineuil.nl

050 317 64 15

Uitgeverij kleine Uil

Atoomweg 9A

9743 AJ Groningen

www.kleineuil.nl

info@kleineuil.nl

050 317 64 15

Coverfoto: Jan Glas, ontwerp: Riëtte van Zwol

